

GLOSSARY of the European Convention on Human Rights

Euroopa Inimõiguste Konventsiooni SÕNASTIK

English-Estonian
Estonian-English

Inglise-Eesti
Eesti-Inglise

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

GLOSSARY
of the European Convention
on Human Rights
Euroopa Inimõiguste Konventsiooni
SÕNASTIK

English-Estonian
Inglise-Eesti

Estonian-English
Eesti-Inglise

All requests concerning the reproduction or translation of all or part of this document should be addressed to the Directorate of Communication (F-67075 Strasbourg Cedex or publishing@coe.int). All other correspondence concerning this document should be addressed to the Secretariat of the Directorate General Human Rights and Rule of Law.

Cover and layout: Document and Publications Production Department (SPDP), Council of Europe

© Council of Europe, September 2018
Printed at the Council of Europe

English-Estonian

A

abduction	röövimine
abolition of the death penalty	surmanuhtluse tühistamine
absence of a public hearing	ilma avaliku kohtuistungiga
absence of intention to pursue petition	soovimatus petitsiooni/kaebuse edasist menetlemist jätkata
absence of right to compensation	hüvituse saamise õiguse puudumine
<i>absentia [in]</i>	<i>tagaselja</i>
absolutely necessary	vältimatult vajalik
absolute rights	absoluutsed õigused
abuse of the right of petition	petitsiooniõiguse kuritarvitamine/ kaebeõiguse kuritarvitamine
access to court	juurdepääs kohtule
access to information	juurdepääs teabele
access to relevant files	juurdepääs vastavatele toimikutele/ juurdepääs asjakohastele toimikutele
accessibility	juurdepääsetavus/juurdepääs
acquittal at first instance	õigeks mõistmine esimeses astmes
action for damages	kahju hüvitamise hagi
<i>actio popularis</i>	<i>actio popularis</i> ; avalikes huvides esitatud kaebus
adequate facilities	piisavad võimalused
adequate time	piisav aeg
adjourn the case	asja arutamise edasilükkamine
administrative detention	kinnipidamine
administrative practice	halduspraktika
administrative proceedings	haldusmenetlus
admissibility criteria	vastuvõetavuse tingimused
admissible/ililty/decision	otsus vastuvõetavuse kohta (tõendusmaterjali) vastu võtma
admit (evidence)	kohtuotsuse tegemine
adoption of a judgment	võistlev kohtumenetlus/kohtuistung
adversarial trial/adversarial hearing	süüdimõistmise järgselt
after conviction	kriminaalvastutuse iga
age of criminal responsibility	eesmärk
aim	

alcoholics	joodikud
aliens	välismaalased
allegation	väide
allocate	vahendeid eraldama/jaotama (vahendeid)
allowance	toetusraha
alternative civil service	asendusteenistus
anonymous petition	anonüümne petitsioon/anonüümne kaebus
appeal on a point of law	kassatsioonkaebus
appellant	apellant
applicability	kohaldatavus
applicable provisions	kohaldatavad õigusnormid
applicant	kaebaja
applicant State party	kaebaja riik
application for release from detention	taotlus kinnipidamisest vabastamiseks
apprehension	tabamine; kartus
arbitrariness	meelevaldsus
arbitrary action	meelevaldne tegevus
arbitrary arrest/detention	meelevaldne vahistamine/ kinnipidamine
arbitrary deprivation of liberty	meelevaldne vabaduse võtmine
arguable claim	vaieldav nõue
arrest	kinnipidamine
arrest warrant	vahistamismäärus
assault	rünnak
asylum-seeker	varjupaigataotleja
award compensation/damages	hüvitust /kahjutasu määramine

B

bailiff	kohtutäitur
bankruptcy	pankrot
biased	kallutatud
bill of indictment	süüdistusakt
binding judgment	siduv kohtuotsus
bringing before competent authority	esitamine pädevale ametivõimule
bringing before competent legal authority	esitamine pädevale õigusasutusele
brought promptly before judge or other officer authorised by law to exercise judicial power	kiiresti esitama kohtunikule või muule ametnikule, kellel on seadusest tulenev õigus kohtuülesandeid täita

C

capital punishment	surmanuhtlus
case	juhtum; kohtuasi
case-law	kohtupraktika
cassation appeal	kassatsioonikaebus
causal link	põhjuslik seos
change religion or belief	usku või veendumust vahetama
charged with criminal offence	kuriteos süüdistatav
charges	süüdistus
child born out of wedlock	väljaspool abelu sündinud laps
choice of the legislature	seadusandja valik
circumstances of the case	juhtumi asjaolud; kohtuasja asjaolud
civil proceedings	tsiviilmenetlus
civil rights and obligations	tsiviilõigused ja -kohustused
civilian substitute service	mittesõjaline asendusteenistus
civil service	avalik teenistus
claim	kaebus; nõue; väide
coercion (administrative)	(haldus)sund
collective complaint	kollektiivne kaebus
collective exercise of freedom of expression	sõnavabaduse kollektiivne kasutamine
collective punishment	kollektiivne karistus
commit an offence	rikkumist toime panema
Committee of Ministers	Ministrite Komitee
common ground	ühised alused, ühine alus, (milleski) ühel meelel olema
comparable situation	võrreldav olukord
compatibility with the Convention	kooskõla Konventsiooniga
compensation	hüvitus
competent court	pädev kohus
competent legal authority	pädev õigusasutus
complaint	kaebus
composition	koosseis
compulsory	kohustuslik
compulsory labour	kohustuslik töö
concurring opinion	kokkulangev arvamus
conditional release	tingimisi vabastamine
conditions of detention	kinnipidamise tingimused
conduct of the proceeding	menetluse läbiviimine

confidentiality	konfidentsiaalsus
conscientious objection	keeldumine veendumuste tõttu
conscientious objector	veendumuste tõttu keelduja
constitute	moodustama
constitutional proceedings	põhiseaduslik menetlus
constitutionality	põhiseaduslikkus
continued detention	jätkuv kinnipidamine
continued examination not justified	jätkuv läbivaatamine ei ole põhjendatud
continuing situation	jätkuv olukord
control of use of property	vara kasutamise kontroll
conviction	süüdimõistmine
convincingly demonstrate	veenvalt näitama
costs and expenses	kulud
Court holds ...	Kohus leiab, et
court of appeal	apellatsioonikohus
criminal charge	kriminaalsüüdistus
criminal offence	kriminaalkuritegu
criminal proceedings	kriminaalmenetlus
custody of children	laste hooldusõigus
custody record	hooldusõiguse registrikanne
custody suite	arestikamber

D

date of lodging of a complaint	kaebuse esitamise kuupäev
death penalty	surmanuhtlus
decision	otsus
default interest	viivis
defamation	laim
defence from unlawful violence	kaitse ebaseadusliku vägivalda vastu
defence through legal assistance	kaitse õigusabi kaudu/kaitse või kaitsja õigusabi korras
defend in person	ennast isiklikult kaitsma/ennast ise kaitsma
defendant state party	kostja riiklik osapool/kostja/vastustaja riik
degrading punishment	alandav karistamine
degrading treatment	alandav kohtlemine
delays in payment of compensation for expropriation	sundvõõrandamise hüvituste maksete viivitused/viivitus sundvõõrandamise hüvituse maksmisel

delays in the proceedings	menetluse viivitused/menetlusega viivitamine/venitamine
deliver a judgment	kohtuotsust tegema/kohtuotsust (teatavaks) tegema
democratic society	demokraatlik ühiskond
demonstration	meeleavaldus
denial of access to lawyer	advokaadile/kaitsjale juurdepääsu keelamine
deprivation of liberty	vabaduskaotus
deprivation of possession	omandi äravõtmine
deprivation of property	vara äravõtmine
derogable rights and freedoms	õigused ja vabadused/millest võib teha erandeid/millest täitmise võib peatada
derogation	erand/täitmise peatamine
derogation in time of war or other public emergency	kohustuste täitmise peatamine sõja ajal või muus hädaolukorras
destruction of possessions and home	vara ja kodu hävitamine/omandi ja kodu hävitamine
detention on remand	eelvangistuslik kinnipidamine/kinnipidamine eelvangistuses/vahistamine
determine	määrama
determination	määramine
diligence	hoolsuskohustus
diplomatic assurances	diplomaatilised kinnitused/diplomaatilised garantiid
directly imputable to the local authorities	otseselt omistatav kohalikule võimule/kohalikele ametiasutustele
disability pension	puudega inimese pension
(forced) disappearance	(sunniviisiline) ärakadumine
disciplinary proceedings	distsiplinaarmenetlus
disclosure of identity	identiteedi avaldamine
discrimination	diskrimineerimine
dismissal	rahuldamata jätmine (in context of a claim), vallandamine (in context of firing someone)
dismissal from civil service	riigiametist/riigiteenistusest vallandamine
dismissal of appeal on points of law	kaasatsioonkaebuse rahuldamata jätmine
dispute	vaidlus
dissemination	levitamine
dissenting opinion	lahknev arvamus/eriarvamus

dissolution (of an association, political party, etc.)
documentary evidence
domestic legislation
double jeopardy
drug addicts
duties and responsibilities
duty solicitor

(ühenduse, erakonna jne.) laialisaatmine/
lõpetamine/likvideerimine
dokumentaalsed tõendid
riigisisesed õigusaktid
topeltoht
uimastisõltlased
kohustused ja vastutus
õigusabi korras advokaat

E

educational supervision
effect lawful arrest
effective access to a court
effective domestic remedy
effective remedy
effectiveness of investigation into (murder)
enforceable judicial decision
enforcement proceeding
engagements undertaken by parties
environment
elections by secret ballot
equality before the law
equality of arms
equitable basis
established by law
examination of the appeal
examination of circumstances
examination of witnesses
examine all the facts arguing for or against
examine the second set of proceedings
excessive length of proceedings
exclusion of press
exclusion of public
execution
exercise the jurisdiction
exemption from exhaustion of domestic remedies

haridusalane järelevalve
seaduslikult vahistama/kinni pidama
tõhus juurdepääs kohtule
tõhus riigisisesene õiguskaitsevahend
tõhus õiguskaitsevahend
(mõrva) uurimise tõhusus
täitmisele kuuluv kohtuotsus
täitemenetlus
osapoolte võetud kohustused
keskkond; ümbruskond
salajase hääletamisega valimised
võrdsus seaduse ees
poolte võrdsus
võrdsetel alustel (kohtlema)
seadusega kehtestatud
apellatsioonkaebuse läbivaatamine
asjaolude uurimine
tunnistajate küsitlemine
nii kinnitavate kui ümberlükkevate
faktide uurimine
teistkordne menetluse läbivaatamine
menetluse üleliigne kestus
ajakirjanduse juurdepääsu välistamine
avalikkuse juurdepääsu välistamine
täitmine, surmanuhtluse täideviimine
kohtualluvust teostama
riigisisesete õiguskaitsevahendite
ammendamise erand

exhaust domestic remedies	riigisisesed õiguskaitselahendeid ammendama
exhaustion of domestic remedies	riigiseste õiguskaitselahendite ammendamine
expel	välja saatma
expiry of time-limit	tähtaja möödumine
expropriation	sundvõõrandamine
expulsion	väljasaatmine
extend the detention on remand	eelvangistuse kinnipidamise pikendamine/vahistamise/eelvangistuse pikendamine
extent strictly required by situation	üksnes ulatuses, mida konkreetne olukord nõuab
extensive	laialatuslik
extradition	teisele riigile väljaandmine
extraterritorial jurisdiction	ekstraterritoriaalne kohtualluvus

F

fair hearing	õiglane kohtupidamine
fairness of proceedings	menetluse õiglus
family life	pere-elu
feeling of fear, anguish and inferiority	hirmu, ängistuse ja alaväärsuse tunne
final domestic decision	lõplik riigisene otsus
forced evacuation	sundevakueerimine
forced labour	sunnitöö
forensic expert	kohtuekspert
form/join trade unions	moodustama ametiühinguid/ ametiühingu liikmeks astuma
foreseeability	ettenähtavus
found a family	perekonda rajama
free assistance of an interpreter	tasuta suulise tõlgi abi
free elections	vabad valimised
free legal assistance	tasuta õigusabi
freedom of association	ühinemisvabadus
freedom of conscience	südametunnistuse vabadus
freedom of correspondence	kirjavahetuse vabadus/sõnumite vahetamise vabadus
freedom of expression	sõnavabadus
freedom of movement	liikumisvabadus
freedom of opinion	arvamisvabadus

freedom of peaceful assembly
freedom of religion
freedom of the press
freedom of thought
freedom to choose a place of residence
freedom to impart ideas
freedom to impart information
freedom to manifest religion
freedom to receive ideas
freedom to receive information
friendly settlement
fundamental freedoms
fundamental values of a democratic society
fundamental defect in proceedings

rahumeelse kogunemise vabadus
usuvabadus
ajakirjandusvabadus
mõttevabadus
elukoha valimise vabadus
mõtete edastamise vabadus
teabe edastamise vabadus
usu väljendamise vabadus
ideede vastuvõtmise vabadus
vabadus saada teavet
kokkuleppelahendus/sõbralik kokkulepe
põhivabadused
demokraatliku ühiskonna põhiväärtused

põhjapanev puudujääk kohtumenetluses/
oluline menetluslik viga

G

general interest
general principles of international law
general principles of law recognised by civilized nations
genuine requirement
The Government
grant applicant's claim

grant legal aid

gross violations
grounds "relevant" and "sufficient"
group of individuals
guarantees to appear for trial

avalik huvi/üldhuvi
rahvusvahelise õiguse üldpõhimõtted
tsiviliseeritud rahvaste poolt tunnustatud üldised õiguspõhimõtted
tegelik nõue
valitsus
taotleja nõuet rahuldama/kaebaja nõuet rahuldama
õigusabi andma/õigusabi taotlust rahuldama
jämedad rikkumised
"asjakohane" ja "piisav" alus
üksikisikute rühm
tagatised kohtuprotsessis osalemiseks

H

harassment
has not sufficient means
heavier penalty
high contracting party

ahistamine
tal ei ole piisavalt vahendeid
raskem karistus
kõrge lepinguosaline, konventsiooniosaline

higher tribunal	kõrgem kohus
hinder the exercise of the right of petition	kaebeõiguse teostamist takistama
holding facility	kinnipidamisasutus
home	kodu
humiliating punishment	alandav karistus

ill-treatment of detainees/in custody	kinnipeetavate/vahistatute väärkohtlemine
illegal detention	ebaseaduslik kinnipidamine
impartial tribunal	erapooletu kohus
impartiality of a judge	kohtuniku erapooletus
imposition of fine	tahvi määramine
imprisonment	vangistus
impunity	karistamatus
imputability	omistatavus
in accordance with law	kooskõlas seadusega
in force	kehtiv/jõustunud
in the capacity of	(vastavat) pädevust teostades; (millekski) pädeva isikuna
inability to secure compliance with the judgment	võimetus tagada vastavus kohtuotsusega/ei suuda tagada kohtuotsuse täitmist/järgimist
inadmissibility	vastuvõetamatus
inapplicability	ei ole kohaldatav/kohaldamatus
incitement to hatred and hostility	vihale ja vaenule õhutamine
indemnification	hüvitamine, kompenseerimine
independent tribunal	sõltumatu kohus
individual	üksikisik
individual application/petition	üksikisiku kaebus/taotlus
individual measures	üksikmeetmed
ineffectiveness of remedies	õiguskaitsevahendite ebatõhusus
information in detail	üksikasjalik teave
information in language understood	teave arusaadavas keeles
information on charge	info süüdistuse kohta
information on nature and cause of accusation	info süüdistuse iseloomu ja põhjuste kohta
information on reasons for arrest	teave vahistamise põhjuste kohta

inhuman punishment
inhuman treatment
inter-State case
interests of justice
interests of members
interests of society as a whole
interference
interim measure
international obligations
interrogation
intimidation

ebainimlik karistus
ebainimlik kohtlemine
riikidevaheline kohtuasi
õigusmõistmise huvid
liikmete huvid
ühiskonna kui terviku huvid
sekkumine
esialgne õiguskaitse
rahvusvahelised kohustused
ülekuulamine
heidutamine

J

join trade unions
joint opinion
judge or other officer exercising judicial power
judgment
judgments are essentially declaratory in nature
judicial authorities
judicial officer
judicial review
jurisdiction of states
jurisdiction of the Court
jurisprudence
just satisfaction
justified by the public interest in a democratic society
justify the interference
juvenile delinquency

ametiühingu liikmeks astuma
ühine arvamus
kohtunik või muu kohtuvõimu teostav ametnik
kohtuotsus
kohtuotsused on peamiselt deklaratiivse iseloomuga
kohtuasutused
kohtuametnik
kohtulik läbivaatamine
riikide jurisdiktsioon
Kohtu pädevus
kohtupraktika
õiglane hüvitus
mida õigustab demokraatliku ühiskonna avalik huvi
sekkumist õigustama
noorte kuritegevus

L

lack of a public hearing
lack of diligence
lack of effective access to a tribunal
lack of effective remedy / investigation / oral hearing

avaliku kohtuistungi puudumine
hoolsuskohustuse puudumine
kohtule tõhusa juurdepääsu puudumine
tõhusa õiguskaitsevahendi/uurimise/
sulise ärakuulamise puudumine

lack of promptness of information	informeerimisega viivitamine
language which an accused understands	keel, millest süüdistatav ka aru saab/ süüdistatavale arusaadav keel
lapse of time	ajavahemik
lawful arrest or detention	seadusjärgne vahistamine või kinnipidamine/seaduslik vahistamine või kinnipidamine
lawful order of a court	kohtu seaduslik korraldus/määrus
lawful restrictions	seaduslikud piirangud/õiguspärased piirangud
lawfulness of proceedings	menetluse õiguspärasus, seaduslikkus
lawyer	jurist; advokaat
legal aid or assistance	õigusabi
legal obligation	õiguslik kohustus
legality of detention	kinnipidamise/vahistamise seaduslikkus
legitimate aim	õiguspärane eesmärk
legitimate purpose	õiguspärane eesmärk
length of civil / criminal proceedings	tsiviil- / kriminaalmenetluse pikkus
length of detention on remand	eelvangistuses kinnipidamise pikkus/ eelvangistuse pikkus/vahistamise kestus
length of pre-trial detention	eeluurimiseks kinnipidamise pikkus/kohtueelse uurimise aegne kinnipidamise/vahistamise kestus
level of jurisdiction	kohtuinstants
liability	vastutus
liable under the Convention	Konventsioonist tulenev vastutus
liberty of movement	liikumisvabadus
liberty of person	isikuvabadus
licensing of broadcasting, television and cinema enterprises	ringhäälingu-, televisiooni- ja kinoettevõtete tegevuslubade väljastamine
life	elu
life of the community	ühiskonna/kogukonna elu
life of the nation	rahva elu/rahvuse püsijäämine
life sentence	eluaegne kinnipidamine/vanglakaristus
limitation on use of restrictions on rights	õiguste kitsendamise piirid
limitations to protect democratic society	piirangud demokraatliku ühiskonna kaitseks
limitations to protect the rights of others	piirangud teiste isikute õiguste kaitsel
limited jurisdiction	piiratud kohtualluvus
living instrument	pidevalt edasiarenev õigusinstrument

local needs and conditions

locus standi

lodge an application

loss of property

kohalikud vajadused ja tingimused

inimese kohtuvõimelisus

taotlust, avaldust, kaebust esitama

vara kaotus

M

make financial award

maintaining the authority and impartiality of the judiciary

manifestly ill-founded

manifest religion or belief

margin of appreciation

marriageable age

material damage

matter resolved

measures necessary in the interests of children

measures of a general character

measures similar to expropriation

media

members of a minority group

members of administration

members of armed forces

members of police

memorandum

mental anguish/suffering

merits of individual application / interstate application

merits of the complaint

military service

minimum degree of protection to which citizens are entitled under the rule of law in a democratic society

minimum level of severity

minor offence

minority

minors

miscarriage of justice

andma, määrama rahalist toetust

kohtute autoriteedi ja erapooletuse alalhoidmine

ilmselt põhjendamatu/ilmselgelt põhjendamatu

kuulutama usku või veendumusi

kaalutlusruum

vanus, milles on lubatud abielluda

varaline kahju

lahendatud küsimus

laste huvides vajalikud meetmed

üldist laadi meetmed/üldmeetmed

sundvõõrandamisega sarnased meetmed

ajakirjandus, meedia

vähemusrühma liikmed

haldusametuste töötajad

relvajõudude töötajad

politseitöötajad

memorandum

vaimne ängistus / kannatamine

individuaalse taotluse/riikidevahelise taotluse sisu

kaebuse sisu

sõjaväeteenistus

miminaalne kaitse, millele kodanikel on demokraatlikus riigis õigusriigi põhimõtete kohaselt õigus

minimaalne rangus

väiksem rikkumine

vähemus

alaealised

puudulik/vigadega õigusemõistmine

moderate physical punishment
monitoring of prisoners' correspondence/
telecommunications/ telephones
moral damage
morals

mõõdukas kehaline karistamine
vangide kirjavahetuse/sidevahendite/
telefonide järelevalve
mittevaraline kahju
kõlblus

N

narrow interpretation
national authority
national court
national law
national minority
national origin
national security
nationalisation
nature of punishment
nature of interference
ne bis in idem/non bis in idem principle
necessary in a democratic society
negative obligation
negotiations
new or newly discovered facts
no significant disadvantage
non-derogable rights and freedoms

non-enforcement
non-exhaustion
non-exhaustion of domestic remedies

non-governmental organisation

non-official summary
non-pecuniary damage
normal civic obligations
notification
notification of a derogation
null and void
nulla poena sine lege
nullum crimen sine lege

kitsas tõlgendus
riigisisene ametivõim
riigisisene kohus
riigisisene õigus
rahvusvähemus
päritoluriik/päritolu(rahvus)
riiklik julgeolek
riigistamine/nationaliseerimine
karistuse laad
sekkumise viis
põhimõtte *ne bis in idem/non bis in idem*
vajalik demokraatlikus ühiskonnas
negatiivne kohustus
läbirääkimised
uued või äsja avastatud asjaolud
ei ole märkimisväärset kahju
õigused ja vabadused, mille täitmist ei
saa peatada
mittejõustamine
mitteamendamine
riigisiseste õiguskaitsevahendite
mitteamendamine
valitsusväline organisatsioon;
vabaühendus
mitteametlik kokkuvõte
mittevaraline kahju
tavalised kodanikukohustused
teavitamine
erandist teavitamine
õigustühine
nulla poena sine lege
nullum crimen sine lege

O

objective and reasonable justification
 obligation of performing military service
 obligation prescribed by law
 observance
 obtain attendance of witnesses
 officer authorised by law to exercise judicial power

 Ombudsperson
 oral hearing
 oral submission
 order release
 ordinary courts
 originate
 other status
 outstanding interest
 outweigh

objektiivne ja mõistlik põhjendus
 sõjaväeteenistuse kohustus

 seadusega sätestatud kohustus
 järgimine
 saavutada tunnistajate osavõtt
 ametnike, kellel on seadusjärgne õigus teostada kohtuvõimu/töötada kohtunikuna
 ombudsman, õigusvahemees
 suuline ärakuulamine; kohtuistung
 suuline ütlus
 vabastamist määrama
 tavakohtud
 pärinema
 muu staatus
 kaalukas huvi
 üles kaaluma

P

parental authority
 parents' religious and philosophical convictions
 particular circumstances of the case

 particular level of severity
 peaceful assembly
 peaceful enjoyment of possessions
 pecuniary damage
 penalty
 periodic review of the continuing lawfulness of detention
 permit for a demonstration
 persons of unsound mind
 physical integrity
 physical liberty and security
 physical punishment

vanemlikud õigused
 vanemate usulised ja filosoofilised veendumused
 antud juhtumile omased asjaolud/konkreetsed kaasuse asjaolud
 teatud rangusaste
 rahumeelne kogunemine
 omandi segamatu kasutamine
 varaline kahju
 karistus
 jätkuva kinnipidamise seaduslikkuse perioodiline kontroll
 luba meelevalduseks
 vaimse puudega isikud
 kehaline terviklikkus
 kehaline vabadus ja turvalisus
 kehaline karistamine

physical suffering	kehalised kannatused
pilot judgment	näidiskohtuotsus/piloototsus/juhtiv otsus
placement in custody	eestkoste alla seadmine
plea of inadmissibility	vastuvõetamatuse vastuväide
plot of land	maatükk
pluralism in education	pluralism/mitmekesisus/vaadete paljusus hariduses
police surgeon	politseikirurg
political activity	poliitiline tegevus
political asylum	poliitiline varjupaik
political or other opinion	poliitilised või muud arvamused
political party	erakond, partei
political rights	poliitilised õigused
positive obligations	positiivsed kohustused
possessions	omand
power of attorney	volikiri
power to overturn decision of the court	volitus kohtuotsuse tühistamiseks/ pädevus kohtuotsuse tühistamiseks
practical and effective protection	praktiline ja tõhus kaitse
prejudice interests of justice	kahjustama õigusemõistmise huve
pre-trial detention	eeluurimisvangistus
preliminary objection / investigation	esialgne vastuväide / uurimine
preparation of defence	kaitse ettevalmistamine
prescribed by law	seadusega ette nähtud
present-day conditions	tänapäeva/kaasaja tingimused
presidential pardon	presidendi armuandmine
press	ajakirjandus
pressing social need	tungiv ühiskondlik vajadus
presumed paternity	eeldatav isadus
presumption in respect of factors	eeldus, kui arvestada tegureid/teguritel põhinev eeldus
presumption of innocence	süütuse eeldamine/süütuse põhimõte
prevent disorder	rahutusi ennetama
prevent escape	põgenemist ennetama
prevent unauthorised entry into country	takistama loata riiki sisenemist
preventing the disclosure of information received in confidence	takistama usalduslikult saadud teabe avaldamist
prevention of crime	kuriteoennetus
prevention of disorder	rahutuste ennetamine
prevention of spreading of infectious diseases	nakkushaiguste leviku takistamine

preventive detention	ennetav kinnipidamine
<i>prima facie</i>	esmapilgul
prisoner	vang
private life	eraelu
procedural defect	menetluslik puudujääk
procedural guarantees of review	läbivaatamise menetluslikud garantiid
procedure prescribed by law	seadusega ette nähtud menetlus
prohibition of	(millegi) keeld
prohibition of abuse of rights	õiguste kuritarvitamise keeld
prohibition of collective expulsion of aliens	välismaalaste kollektiivse väljasaatmise keeld
prohibition of discrimination	diskrimineerimise keeld
prohibition of expulsion of a national	kodaniku väljasaatmise keeld
prohibition of imprisonment for debt	võlavangistuse keeld
prohibition of reservations	reservatsioonide (tegemise) keeld
prohibition of slavery and forced labour	orjuse ja sunnitöö keeld
prohibition of torture	piinamise keeld
prompt and detailed information	kiire ja üksikasjalik teave
prompt judicial control	kiire kohtulik kontroll
prompt trial	kiire kohtumenetlus
promptly	kiiresti/viivitamatult
promptly informed	kiiresti informeeritud/viivitamatult teavitatud
proof beyond reasonable doubt	tõendatud (viisil, mis on) väljaspool mõistlikku kahtlust
property	vara
proportionality	proportsionaalsus
proportionate to the legitimate aim pursued	proportsionaalne kavandatud põhjendatud (ehk legitiimse) eesmärgiga/proportsionaalne legitiimse eesmärgi suhtes
protection of health	tervisekaitse
protection of juveniles	noorte kaitse
protection of morals	kõlbluse kaitse
protection of private life of the parties	osapoolte eraelu kaitse
protection of property	vara kaitse
protection of public order	avaliku korra kaitse
protection of the rights and freedoms of others	teiste inimeste õiguste ja vabaduste kaitse
protection of the reputation of others	teiste inimeste hea maine kaitse
protection of the rights	õiguste kaitse

proved guilty according to law

provided by law

provisional measure

psychiatric evidence

public

public authority

public emergency

public hearing

public interest

public judgment

public opinion

public order

public safety

public service

publicity

pursue

pursue a legitimate aim

leitud süüdi olevat vastavalt seadusele/
tõendatud süüdi olevat vastavalt
seadusele

seadusega sätestatud

esialgne meede/esialgne õiguskaitses)

psühhiaatri tõendusmaterjal

üldsus; avalikkus

avalik ametivõim

avalik hädaolukord/üldine hädaolukord

avalik kohtuistung

avalik huvi

avalik kohtuotsus

avalik arvamus

avalik kord

avalik turvalisus/ühiskonna turvalisus

avalik teenistus

avalikustamine; reklaam

teostama

järgima põhjendatud (ehk legitiimset)
eesmärki

Q

qualified rights

quell riot or insurrection

kvalifitseeritud õigused

peatama mässu või ülestõusu

R

racial discrimination

ratione loci

ratione materiae

ratione personae

ratione temporis

reasonable and objective justification

reasonable intervals

reasonable relationship of
proportionality

reasonable suspicion

reasonable time

rassiline diskrimineerimine

ratione loci

ratione materiae

ratione personae

ratione temporis

mõistlik ja objektiivne põhjendus

mõistlikud ajavahemikud

mõõdukus, mõistlik
proportsionaalsusseos

põhjendatud kahtlus

mõistlik ajavahemik/mõistlik aeg

reasonableness of pre-trial detention	eeluurimisvangistuse mõistlik kohaldamine
reasonably necessary to prevent fleeing	mõistlikult vajalik põgenemise vältimiseks
reasonably necessary to prevent offence	mõistlikult vajalik rikkumise ennetamiseks
reasoning	arutluskäik/põhjendused
receive and impart information and ideas	vastu võtta ja edastada infot ja mõtteid
rectify the shortcomings	kõrvaldama puudujäägid
redress	heastamine
referral to Grand Chamber	edastamine suurkojale
refugee	põgenik
refusal	keeldumine
regardless of frontiers	vaatamata piiridele
Registry	register
reimbursement	hüvitamine
rejection of appeal	apellatsioonikaebuse rahuldamata jätmine
rejection of one's application for release	kellegi vabastamistaotluse rahuldamata jätmine
release pending trial	vabastamine kohtueelse menetluse või kohtumenetluse ajaks/eelvangistusest vabastamine
relevant domestic law	vastav riigisisene õigus
relevant domestic practice	vastav riigisisene praktika
religion	usk
religious community	usklik kogukond/usukogukond
religious instructions	usulised juhised
religious practice	usulised kombed
remand in custody	Eelvangistus; vahi all hoidmine kriminaalmenetluse ajal
rendition	üleviimine
reopen the proceedings	menetlust taasavama/teistma
representative	esindaja
representative of Estonian at the European Court of Human Rights	Eesti esindaja Euroopa Inimõiguste Kohtus
reputation	maine
required by interests of justice	vajalik õigusemõistmise huvides
residence	elukoht
reservations	reservatsioonid
respect for correspondence	kirjavahetuse austamine/sõnumisaladuse austamine

respect for family life	pere-elu austamine
respect for home	kodu austamine
respect for parents' philosophical convictions	lapsevanemate filosoofiliste veendumuste austamine
respect for private life	eraelu austamine
respondent state's jurisdiction and responsibility	vastustaja riigi kohtualluvus ja vastutus
<i>restitutio in integrum</i>	<i>restitutio in integrum</i>
restitution of property	vara tagastamine
restriction on freedom of movement	liikumisvabaduse piiramine
restrictive interpretation	kitsendav tõlgendus
retrial	uus kohtuprotsess
retroactive application of criminal/civil law	kriminaalõiguse / tsiviilõiguse tagasiulatuv kohaldamine
retroactivity	tagasiulatuvus
reunion of family	perekonna taasühinemine
review by a court	kohtupoolne läbivaatamine
review of lawfulness of detention	kinnipidamise seaduslikkuse ülevaatamine
revision of an earlier judgment	varasema kohtuotsuse läbivaatamine
right of access to	õigus juurdepääsuks ...
right of petition to	õigus petitsooniks ...
right to an effective remedy	tõhusa õiguskaitse õigus/õigus tõhusale õiguskaitsele/õiguskaitsevahendile
right to individual application	õigus esitada individuaalne taotlus/õigusesitada individuaalne kaebus
right to liberty/security	õigus vabadusele / turvalisusele
right to marry	õigus abielluda
rights of defence	kaitseõigus
rule of law	õigusriik
rule of respect	austuse reegel
ruling on an equitable basis	võrdsel kohtlemisel põhinev otsus

S

safeguards against abuse	kuritarvitamise vastased kaitsemeetmed
same as matter already examined	sama nagu juba läbivaadatud küsimus
same as matter submitted to other procedure	sama kui juba teise menetluses käsitletav küsimus
same conditions	samad tingimused
scheme for free legal aid	tasuta õigusabi andmise kord

scope of court review	kohtuliku läbivaatamise ulatus
search	otsing
secrecy of correspondence	kirjavahetuse saladus/sõnumisaladus
secret ballot	salajane hääletamine
secret surveillance	salajane jälgimine/jälitustegevus
Secretary General	Peasekretär
secure fulfilment of obligation prescribed by law	tagada seadusega sätestatud kohustuse täitmine
secure the payment of contributions or penalties	tagada (osalus)tasude või trahvide maksmine
security of person	isiku turvalisus
seizure of	konfiskeerimine
self-defence	enesekaitse
separate set of proceedings	eraldi menetlus
service exacted in case of emergency	hädaolukorras nõutud teenistus
service of a military character	sõjaväelist laadi teenistus
servitute	servituut
sick leave	haiguspuhkus
signature and ratification	alla kirjutamine ja ratifitseerimine
systemic problem	süsteemne probleem
six-month period/rule	kuuekuuline ajavahemik / reegel
slavery	orjus
social origin	ühiskondlik päritolu
social security	sotsiaalkindlustus
special circumstances	erijuhud, erilised asjaolud
speediness of review	läbivaatamise kiirus
stand for election	kandideerima valimistel
statement of fact	faktilised asjaolud
statute-barred	seaduslik aegumine/seadusjärgne aegumine
strictly necessary	rangelt vajalik
strictly proportionate	rangelt proportsionaalne
striking out applications	kaebuse kustutamine kohtuasjade nimistust
substitute service	asendusteenistus
supplementary opinion	täiendav arvamus
surrender	allaandmine
summon the witness	tunnistaja kutsumine

T

take proceedings	menetlust algatama
taken alone	eraldiseisvalt
taking of property	vara võtmine
tax penalty	maksuviivis
taxation	maksustamine
territorial integrity	territoriaalne terviklikkus
testify at trial	kohtuprotsessis tunnistusi andma
third party	kolmas osapool
threat to applicant's life	oht taotleja elule
threat to the life of the nation	oht rahva elule
time of emergency	hädaolukorra aeg/hädaolukord
time when the act or omission committed	aeg, millal tegevus või tegematajätmine toimus
torture	piinamine
torture in police custody	politsei poolse vahistamise käigus piinamine/politsei kinnipidamise käigus piinamine
trafficking in human beings	inimkaubandus
transfer of the property	vara võõrandamine
transmit	edastama
treatment	kohtlemine
trial within a reasonable time	kohtuprotsess mõitliku aja jooksul/ kohtupidamine mõistliku aja jooksul
tribunal established by law	seaduse alusel loodud kohus

U

unanimously	ühehäälselt
unfairness of proceedings	menetluse ebaõiglus
unidentified perpetrator	tuvastamata kordasaatja/tuvastamata toimepanija
uniform law	ühetaoline õigus
universal suffrage	universaalne hääleõigus
unlawful detention	seadusevastane kinnipidamine
unlawfulness	seadusevastatus
unreasonably long (procedure)	ebamõistlikult pikk (menetlus)
use of force/violence	jõu / vägivalla kasutamine
use of property	vara kasutamine

V

vagrants	hulkurid
value judgment	väärtushinnang
values of a democratic society	demokraatliku ühiskonna tõekspidamised
victim	ohver
violation	rikkumine
vote	valimishääl/hääl (valimistel)
vulnerability	haavatavus

W

waiver of the court fees	kohtukuludest vabastamine
war or other public emergency threatening the life of the nation	sõda või muu avalik hädaolukord, mis ohustab rahva elu
well-being of the community	kogukonna heaolu
withdrawal of parental rights	vanemlike õiguste äravõtmine
without prejudice to the provisions of Article ...	piiramata Artikli kohaldamist
witness	tunnistaja
wording	sõnastus
work required of detainee	kinnipeetavalt nõutav töötamine
work required to be done during conditional release	nõutav töötamine tingimisi vabastamise ajal
worship	kultus

Estonian-English

A

absoluutsed õigused	absolute rights
<i>actio popularis</i> ; avalikes huvides esitatud kaebus	<i>actio popularis</i>
advokaadile/kaitsjale juurdepääsu keelamine	denial of access to lawyer
aeg, millal tegevus või tegematajätmine toimus	time when the act or omission committed
ahistamine	harassment
ajakirjandus	press
ajakirjandus, meedia	media
ajakirjanduse juurdepääsu välistamine	exclusion of press
ajakirjandusvabadus	freedom of the press
ajavahemik	lapse of time
alaealised	minors
alandav karistamine	degrading punishment
alandav karistus	humiliating punishment
alandav kohtlemine	degrading treatment
alla kirjutamine ja ratifitseerimine	signature and ratification
allaandmine	surrender
"asjakohane" ja "piisav" alus	grounds "relevant" and "sufficient"
ametiühingu liikmeks astuma	join trade unions
ametnike, kellel on seadusjärgne õigus teostada kohtuvõimu/töötada kohtunikuna	officer authorised by law to exercise judicial power
andma, määrama rahalist toetust	make financial award
anonüümne petitsioon/anonüümne kaebus	anonymous petition
antud juhtumile omased asjaolud/konkreetsed kaasuse asjaolud	particular circumstances of the case
appellant	appellant
apellatsioonikaebuse rahuldamata jätmine	rejection of appeal
apellatsioonikohus	court of appeal
apellatsioonikaebuse läbivaatamine	examination of the appeal
arestikamber	custody suite
arutluskäik/põhjendused	reasoning

arvamusvabadus	freedom of opinion
asendusteenistus	alternative civil service
asendusteenistus	substitute service
asja arutamise edasilükkamine	adjourn the case
asjaolude uurimine	examination of circumstances
austuse reegel	rule of respect
avalik ametivõim	public authority
avalik arvamus	public opinion
avalik hädaolukord/üldine hädaolukord	public emergency
avalik huvi	public interest
avalik huvi/üldhuvi	general interest
avalik kohtuistung	public hearing
avalik kohtuotsus	public judgment
avalik kord	public order
avalik teenistus	civil service
avalik teenistus	public service
avalik turvalisus/ühiskonna turvalisus	public safety
avalikkuse juurdepääsu välistamine	exclusion of public
avaliku kohtuistungi puudumine	lack of a public hearing
avaliku korra kaitse	protection of public order
avalikustamine; reklaam	publicity

D

demokraatlik ühiskond	democratic society
demokraatliku ühiskonna põhiväärtused	fundamental values of a democratic society
demokraatliku ühiskonna toekspidamised	values of a democratic society
diplomaatilised kinnitused/ diplomaatilised garantiid	diplomatic assurances
diskrimineerimine	discrimination
diskrimineerimise keeld	prohibition of discrimination
distsiplinaarmenetlus	disciplinary proceedings
dokumentaalsed tõendid	documentary evidence

E

ebainimlik karistus	inhuman punishment
ebainimlik kohtlemine	inhuman treatment
ebamõistlikult pikk (menetlus)	unreasonably long (procedure)

ebaseaduslik kinnipidamine	illegal detention
edastama	transmit
edastamine suurkojale	referral to Grand Chamber
eeldatav isadus	presumed paternity
eeldus, kui arvestada tegureid/teguritel põhinev eeldus	presumption in respect of factors
eeluurimiseks kinnipidamise pikkus/kohtueelse uurimise aegne kinnipidamise/vahistamise kestus	length of pre-trial detention
eeluurimisvangistus	pre-trial detention
eeluurimisvangistuse mõistlik kohaldamine	reasonableness of pre-trial detention
Eelvangistus; vahi all hoidmine kriminaalmenetluse ajal	remand in custody
eelvangistuse kinnipidamise pikendamine/vahistamise/eelvangistuse pikendamine	extend the detention on remand
eelvangistuses kinnipidamise pikkus/eelvangistuse pikkus/vahistamise kestus	length of detention on remand
eelvangistuslik kinnipidamine/kinnipidamine eelvangistuses/vahistamine	detention on remand
eesmärk	aim
Eesti esindaja Euroopa Inimõiguste Kohtus	representative of Estonian at the European Court of Human Rights
eestkoste alla seadmine	placement in custody
ei ole kohaldatav/kohaldamatus	inapplicability
ei ole märkimisväärset kahju	no significant disadvantage
ekstraterritoriaalne kohtualluvus	extraterritorial jurisdiction
elu	life
eluaegne kinnipidamine/vanglakaristus	life sentence
elukoha valimise vabadus	freedom to choose a place of residence
elukoht	residence
enesekaitse	self-defence
ennast isiklikult kaitsma/ennast ise kaitsma	defend in person
ennetav kinnipidamine	preventive detention
eraelu	private life
eraelu austamine	respect for private life
erakond, partei	political party
eraldi menetlus	separate set of proceedings
eraldiseisvalt	taken alone

erand/täitmise peatamine	derogation
erandist teavitamine	notification of a derogation
erapooletu kohus	impartial tribunal
erijuhud, erilised asjaolud	special circumstances
esialgne meede/esialgne õiguskaitse)	provisional measure
esialgne õiguskaitse	interim measure
esialgne vastuväide / uurimine	preliminary objection / investigation
esindaja	representative
esitamine pädevale ametivõimule	bringing before competent authority
esitamine pädevale õigusasutusele	bringing before competent legal authority
esmapilgul	<i>prima facie</i>
ettenähtavus	foreseeability

F

faktilised asjaolud	statement of fact
---------------------	-------------------

H

haavatavus	vulnerability
haiguspuhkus	sick leave
haldusasutuste töötajad	members of administration
haldusmenetlus	administrative proceedings
halduspraktika	administrative practice
haridusalane järelevalve	educational supervision
heastamine	redress
heidutamine	intimidation
hirmu, ängistuse ja alaväärsuse tunne	feeling of fear, anguish and inferiority
hoodlusõiguse registrikanne	custody record
hoolsuskohustus	diligence
hoolsuskohustuse puudumine	lack of diligence
hulkurid	vagrants
hädaolukorra aeg/hädaolukord	time of emergency
hädaolukorras nõutud teenistus	service exacted in case of emergency
hüvitamine	reimbursement
hüvitamine, kompenseerimine	indemnification
hüvitus	compensation
hüvituse saamise õiguse puudumine	absence of right to compensation
hüvitust /kahjatusa määrama	award compensation/damages

I

ideede vastuvõtmise vabadus	freedom to receive ideas
identiteedi avaldamine	disclosure of identity
ilma avaliku kohtuistungita	absence of a public hearing
ilmselt põhjendamatu/ilmselgelt põhjendamatu	manifestly ill-founded
individuaalse taotluse/riikidevahelise taotluse sisu	merits of individual application / inter-state application
info süüdistuse iseloomu ja põhjuste kohta	information on nature and cause of of accusation
info süüdistuse kohta	information on charge
informeerimisega viivitamine	lack of promptness of information
inimese kohtuvõimelisus	<i>locus standi</i>
inimkaubandus	trafficking in human beings
isiku turvalisus	security of person
isikuvabadus	liberty of person

J

joodikud	alcoholics
juhtum; kohtuasi	case
juhtumi asjaolud; kohtuasja asjaolud	circumstances of the case
jurist; advokaat	lawyer
juurdepääs kohtule	access to court
juurdepääs teabele	access to information
juurdepääs vastavatele toimikutele/ juurdepääs asjakohastele toimikutele	access to relevant files
juurdepääsetavus/juurdepääs	accessibility
jõu / vägivald kasutamine	use of force/violence
jämedad rikkumised	gross violations
järgima põhjendatud (ehk legitiimset) eesmärki	pursue a legitimate aim
järgimine	observance
jätkuv kinnipidamine	continued detention
jätkuv läbivaatamine ei ole põhjendatud	continued examination not justified
jätkuv olukord	continuing situation
jätkuva kinnipidamise seaduslikkuse perioodiline kontroll	periodic review of the continuing lawfulness of detention

K

kaalukas huvi	outstanding interest
kaalutlusruum	margin of appreciation
kaasatsioonkaebuse rahuldamata jätmine	dismissal of appeal on points of law
kaebaja	applicant
kaebaja riik	applicant State party
kaebeõiguse teostamist takistama	hinder the exercise of the right of petition
kaebus	complaint
kaebus; nõue; väide	claim
kaebuse esitamise kuupäev	date of lodging of a complaint
kaebuse kustutamine kohtuasjade nimistust	striking out applications
kaebuse sisu	merits of the complaint
kahju hüvitamise hagi	action for damages
kahjustama õigusemõistmise huve	prejudice interests of justice
kaitse ebaseadusliku vägivalla vastu	defence from unlawful violence
kaitse ettevalmistamine	preparation of defence
kaitse õigusabi kaudu/kaitse või kaitsja õigusabi korras	defence through legal assistance
kaitseõigus	rights of defence
kallutatud	biased
kandideerima valimistel	stand for election
karistamatus	impunity
karistus	penalty
karistuse laad	nature of punishment
kassatsioonikaebus	cassation appeal
kassatsioonkaebus	appeal on a point of law
keel, millest süüdistatav ka aru saab/süüdistatavale arusaadav keel	language which an accused understands
(millegi) keeld	prohibition of
keeldumine	refusal
keeldumine veendumuste tõttu	conscientious objection
kehaline karistamine	physical punishment
kehaline terviklikkus	physical integrity
kehaline vabadus ja turvalisus	physical liberty and security
kehalised kannatused	physical suffering
kehtiv/jõustunud	in force

kellegi vabastamistaotluse rahuldamata jätmine	rejection of one's application for release
keskkond; ümbruskond	environment
kiire ja üksikasjalik teave	prompt and detailed information
kiire kohtulik kontroll	prompt judicial control
kiire kohtumenetlus	prompt trial
kiiresti esitama kohtunikule või muule ametnikule, kellel on seadusest tulenev õigus kohtuülesandeid täita	brought promptly before judge or other officer authorised by law to exercise judicial power
kiiresti informeeritud/viivitamatult teavitatud	promptly informed
kiiresti/viivitamatult	promptly
kinnipeetavalt nõutav töötamine	work required of detainee
kinnipeetavate/vahistatute väärkohtlemine	ill-treatment of detainees/in custody
kinnipidamine	administrative detention
kinnipidamine	arrest
kinnipidamisasutus	holding facility
kinnipidamise seaduslikkuse ülevaatamine	review of lawfulness of detention
kinnipidamise tingimused	conditions of detention
kinnipidamise/vahistamise seaduslikkus	legality of detention
kirjavahetuse austamine/sõnumisaladuse austamine	respect for correspondence
kirjavahetuse saladus/sõnumisaladus	secrecy of correspondence
kirjavahetuse vabadus/sõnumite vahetamise vabadus	freedom of correspondence
kitsas tõlgendus	narrow interpretation
kitsendav tõlgendus	restrictive interpretation
kodaniku väljasaatmise keeld	prohibition of expulsion of a national
kodu	home
kodu austamine	respect for home
kogukonna heaolu	well-being of the community
kohaldatavad õigusnormid	applicable provisions
kohaldatavus	applicability
kohalikud vajadused ja tingimused	local needs and conditions
kohtlemine	treatment
Kohtu pädevus	jurisdiction of the Court
kohtu seaduslik korraldus/määrus	lawful order of a court
kohtualluvust teostama	exercise the jurisdiction
kohtuametnik	judicial officer

kohtuasutused	judicial authorities
kohtuekspert	forensic expert
kohtuinstants	level of jurisdiction
kohtukuludest vabastamine	waiver of the court fees
kohtule tõhusa juurdepääsu puudumine	lack of effective access to a tribunal
kohtulik läbivaatamine	judicial review
kohtuliku läbivaatamise ulatus	scope of court review
kohtunik või muu kohtuvõimu teostav ametnik	judge or other officer exercising judicial power
kohtuniku erapooletus	impartiality of a judge
kohtuotsus	judgment
kohtuotsuse tegemine	adoption of a judgment
kohtuotsused on peamiselt deklaratiivse iseloomuga	judgments are essentially declaratory in nature
kohtuotsust tegema/kohtuotsust (teatavaks) tegema	deliver a judgment
kohtupoolne läbivaatamine	review by a court
kohtupraktika	case-law
kohtupraktika	jurisprudence
kohtuprotsess mõitliku aja jooksul/ kohtupidamine mõistliku aja jooksul	trial within a reasonable time
kohtuprotsessis tunnistusi andma	testify at trial
kohtutäitur	bailiff
kohtute autoriteedi ja erapooletuse alalhoidmine	maintaining the authority and impartiality of the judiciary
Kohus leiab, et	Court holds ...
kohustused ja vastutus	duties and responsibilities
kohustuslik	compulsory
kohustuslik töö	compulsory labour
kohustuste täitmise peatamine sõja ajal või muus hädaolukorras	derogation in time of war or other public emergency
kokkulangev arvamus	concurring opinion
kokkuleppelahendus/sõbralik kokkulepe	friendly settlement
kollektiivne kaebus	collective complaint
kollektiivne karistus	collective punishment
kolmas osapool	third party
konfidentsiaalsus	confidentiality
konfiskeerimine	seizure of
Konventsioonist tulenev vastutus	liable under the Convention
kooskõla Konventsiooniga	compatibility with the Convention

kooskõlas seadusega	in accordance with law
koosseis	composition
kostja riiklik osapool/kostja/vastustaja riik	defendant state party
kriminaalkuritegu	criminal offence
kriminaalmenetlus	criminal proceedings
kriminaalõiguse / tsiviilõiguse tagasiulatav kohaldamine	retroactive application of criminal/civil law
kriminaalsüüdistus	criminal charge
kriminaalvastutuse iga	age of criminal responsibility
kultus	worship
kulud	costs and expenses
kuritarvitamise vastased kaitsemeetmed	safeguards against abuse
kuriteoennetus	prevention of crime
kuriteos süüdistatav	charged with criminal offence
kuuekuuline ajavahemik / reegel	six-month period/rule
kuulutama usku või veendumusi	manifest religion or belief
kvalifitseeritud õigused	qualified rights
kõlblus	morals
kõlbluse kaitse	protection of morals
kõrge lepinguosaline, konventsiooniosaline	high contracting party
kõrgem kohus	higher tribunal
kõrvaldama puudujäägid	rectify the shortcomings

L

lahendatud küsimus	matter resolved
lahknev arvamus/eriarvamus	dissenting opinion
(ühenduse, erakonna jne.) laialisaatmine/lõpetamine/likvideerimine	dissolution (of an association, political party, etc.)
laiaulatuslik	extensive
laim	defamation
lapsevanemate filosoofiliste veendumuste austamine	respect for parents' philosophical convictions
laste hooldusõigus	custody of children
laste huvides vajalikud meetmed	measures necessary in the interests of children
leitud süüdi olevat vastavalt seadusele/ tõendatud süüdi olevat vastavalt seadusele	proved guilty according to law

levitamine	dissemination
liikmete huvid	interests of members
liikumisvabadus	freedom of movement
liikumisvabadus	liberty of movement
liikumisvabaduse piiramine	restriction on freedom of movement
luba meelevalduseks	permit for a demonstration
lõplik riigisisene otsus	final domestic decision
läbirääkimised	negotiations
läbivaatamise kiirus	speediness of review
läbivaatamise menetluslikud garantiid	procedural guarantees of review

M

maatükk	plot of land
maine	reputation
maksustamine	taxation
maksuviivis	tax penalty
meeleavaldus	demonstration
meelevaldne tegevus	arbitrary action
meelevaldne vabaduse võtmine	arbitrary deprivation of liberty
meelevaldne vahistamine/ kinnipidamine	arbitrary arrest/detention
meelevaldsus	arbitrariness
memorandum	memorandum
menetluse ebaõiglus	unfairness of proceedings
menetluse läbiviimine	conduct of the proceeding
menetluse õiglus	fairness of proceedings
menetluse õiguspärasus, seaduslikkus	lawfulness of proceedings
menetluse üleliigne kestus	excessive length of proceedings
menetluse viivitused/menetlusega viivitamine/venitamine	delays in the proceedings
menetluslik puudujääk	procedural defect
menetlust algatama	take proceedings
menetlust taasavama/teistma	reopen the proceedings
mida õigustab demokraatliku ühiskonna avalik huvi	justified by the public interest in a democratic society
miminaalne kaitse, millele kodanikel on demokraatlikus riigis õigusriigi põhimõtete kohaselt õigus	minimum degree of protection to which citizens are entitled under the rule of law in a democratic society
minimaalne rangus	minimum level of severity

Ministrite Komitee
mitteametlik kokkuvõte
mitteamendamine
mittejõustamine
mittesõjaline asendusteenistus
mittevaraline kahju
mittevaraline kahju
moodustama
moodustama ametiühinguid/
ametiühingu liikmeks astuma
muu staatus
mõistlik ajavahemik/mõistlik aeg
mõistlik ja objektiivne põhjendus
mõistlikud ajavahemikud
mõistlikult vajalik põgenemise
vältimiseks
mõistlikult vajalik rikkumise
ennetamiseks
mõõdukas kehaline karistamine
mõõdukus, mõistlik
proportsionaalsusseos
mõtete edastamine vabadus
mõttevabadus
määrama
määramine

Committee of Ministers
non-official summary
non-exhaustion
non-enforcement
civilian substitute service
moral damage
non-pecuniary damage
constitute
form/join trade unions

other status
reasonable time
reasonable and objective justification
reasonable intervals
reasonably necessary to prevent fleeing

reasonably necessary to prevent offence

moderate physical punishment
reasonable relationship of
proportionality
freedom to impart ideas
freedom of thought
determine
determination

N

nakkushaiguste leviku takistamine

negatiivne kohustus
nii kinnitavate kui ümberlükivate
faktide uurimine
noorte kaitse
noorte kuritegevus
nulla poena sine lege
nullum crimen sine lege
nõutav töötamine tingimisi vabastamise
ajal
näidiskohtuotsus/piloototsus/juhtiv
otsus

prevention of spreading of infectious
diseases
negative obligation
examine all the facts arguing for or
against
protection of juveniles
juvenile delinquency
nulla poena sine lege
nullum crimen sine lege
work required to be done during
conditional release
pilot judgment

O

objektiivne ja mõistlik põhjendus	objective and reasonable justification
oht rahva elule	threat to the life of the nation
oht taotleja elule	threat to applicant's life
ohver	victim
omand	possessions
omandi äravõtmine	deprivation of possession
omandi segamatu kasutamine	peaceful enjoyment of possessions
ombudsman, õigusvahemees	Ombudsperson
omistatavus	imputability
orjus	slavery
orjuse ja sunnitöö keeld	prohibition of slavery and forced labour
osapoolte eraelu kaitse	protection of private life of the parties
osapoolte võetud kohustused	engagements undertaken by parties
otseselt omistatav kohalikele võimule/ kohalikele ametiasutustele	directly imputable to the local authorities
otsing	search
otsus	decision
otsus vastuvõetavuse kohta	admissible/ililty/decision

P

pankrot	bankruptcy
Peasekretär	Secretary General
peatama mässu või ülestõusu	quell riot or insurrection
pere-elu	family life
pere-elu austamine	respect for family life
perekonda rajama	found a family
perekonna taasühinemine	reunion of family
petitsiooniõiguse kuritarvitamine/ kaebeõiguse kuritarvitamine	abuse of the right of petition
pidevalt edasiarenev õigusinstrument	living instrument
piinamine	torture
piinamise keeld	prohibition of torture
piiramata Artikli kohaldamist	without prejudice to the provisions of Article ...
piirangud demokraatliku ühiskonna kaitseks	limitations to protect democratic society
piirangud teiste isikute õiguste kaitsel	limitations to protect the rights of others

piiratud kohtualluvus	limited jurisdiction
piisav aeg	adequate time
piisavad võimalused	adequate facilities
pluralism/mitmekesisus/vaadete	pluralism in education
paljusus hariduses	
poliitiline tegevus	political activity
poliitiline varjupaik	political asylum
poliitilised õigused	political rights
poliitilised või muud arvamused	political or other opinion
politsei poolse vahistamise käigus	torture in police custody
piinamine/politsei kinnipidamise käigus	
piinamine	
politseikirurg	police surgeon
politseitöötajad	members of police
poolte võrdsus	equality of arms
positiivsed kohustused	positive obligations
praktiline ja tõhus kaitse	practical and effective protection
presidendi armuandmine	presidential pardon
proportsionaalne kavandatud	proportionate to the legitimate
põhjendatud (ehk legitiimse)	aimpursued
eesmärgiga/proportsionaalne legitiimse	
eesmärgi suhtes	
proportsionaalsus	proportionality
psühhiaatri tõendusmaterjal	psychiatric evidence
puudega inimese pension	disability pension
puudulik/vigadega õigusemõistmine	miscarriage of justice
põgenemist ennetama	prevent escape
põgenik	refugee
põhimõte <i>ne bis in idem/non bis in idem</i>	<i>ne bis in idem/non bis in idem</i> principle
põhiseaduslik menetlus	constitutional proceedings
põhiseaduslikkus	constitutionality
põhivabadused	fundamental freedoms
põhjapanev puudujääk	fundamental defect in proceedings
kohtumenetluses/oluline menetluslik	
viga	
põhjendatud kahtlus	reasonable suspicion
põhjuslik seos	causal link
pädev kohus	competent court
pädev õigusasutus	competent legal authority
(vastavat) pädevust teastades;	in the capacity of
(millekski) pädeva isikuna	

pärinema
päritoluriik/päritolu(rahvus)

originate
national origin

R

rahuldamata jätmine (in context of a claim), vallandamine (in context of firing someone)

rahumeelne kogunemine

rahumeelse kogunemise vabadus

rahutusi ennetama

rahutuste ennetamine

rahva elu/rahvuse püsijäämine

rahvusvahelise õiguse üldpõhimõtted

rahvusvahelised kohustused

rahvusvähemus

rangelt proportsionaalne

rangelt vajalik

raskem karistus

rassiline diskrimineerimine

ratione loci

ratione materiae

ratione personae

ratione temporis

register

relvajõudude töötajad

reservatsioonid

reservatsioonide (tegemise) keeld

restitutio in integrum

riigiametist/riigiteenistusest

vallandamine

riigisisene ametivõim

riigisisene kohus

riigisisene õigus

riigisisesed õigusaktid

riigisiseseid õiguskaitsvahendeid
ammendama

riigiseste õiguskaitsvahendite
ammendamine

riigiseste õiguskaitsvahendite
ammendamise erand

dismissal

peaceful assembly

freedom of peaceful assembly

prevent disorder

prevention of disorder

life of the nation

general principles of international law

international obligations

national minority

strictly proportionate

strictly necessary

heavier penalty

racial discrimination

ratione loci

ratione materiae

ratione personae

ratione temporis

Registry

members of armed forces

reservations

prohibition of reservations

restitutio in integrum

dismissal from civil service

national authority

national court

national law

domestic legislation

exhaust domestic remedies

exhaustion of domestic remedies

exemption from exhaustion of domestic
remedies

riigisest õiguskaitsevahendite
mitteammendamine
riigistamine/nationaliseerimine
riikide jurisdiktsioon
riikidevaheline kohtuasi
riiklik julgeolek
rikkumine
rikkumist toime panema
ringhäälingu-, televisiooni- ja
kinoettevõtete tegevuslubade
väljastamine
röövimine
rünnak

non-exhaustion of domestic remedies
nationalisation
jurisdiction of states
inter-State case
national security
violation
commit an offence
licensing of broadcasting, television and
cinema enterprises
abduction
assault

S

saavutada tunnistajate osavõtt
salajane hääletamine
salajane jälgimine/jälitustegevus
salajase hääletamisega valimised
sama kui juba teise menetluses
käsitletav küsimus
sama nagu juba läbivaadatud küsimus
samad tingimused
seadusandja valik
seaduse alusel loodud kohus
seadusega ette nähtud
seadusega ette nähtud menetlus
seadusega kehtestatud
seadusega sätestatud
seadusega sätestatud kohustus
seadusevastane kinnipidamine
seadusevastasus
seadusjärgne vahistamine või
kinnipidamine/seaduslik vahistamine
või kinnipidamine
seaduslik aegumine/seadusjärgne
aegumine
seaduslikud piirangud/õiguspärased
piirangud
seaduslikult vahistama/kinni pidama

obtain attendance of witnesses
secret ballot
secret surveillance
elections by secret ballot
same as matter submitted to other
procedure
same as matter already examined
same conditions
choice of the legislature
tribunal established by law
prescribed by law
procedure prescribed by law
established by law
provided by law
obligation prescribed by law
unlawful detention
unlawfulness
lawful arrest or detention
statute-barred
lawful restrictions
effect lawful arrest

sekkumine	interference
sekkumise viis	nature of interference
sekkumist õigustama	justify the interference
servituut	servitude
siduv kohtuotsus	binding judgment
soovimatus petitsiooni/kaebuse edasist menetlemist jätkata	absence of intention to pursue petition
sotsiaalkindlustus	social security
(haldus) sund	coercion (administrative)
sundevakueerimine	forced evacuation
sundvõõrandamine	expropriation
sundvõõrandamise hüvituste maksete viivitused/viivitus sundvõõrandamise hüvituse maksmisel	delays in payment of compensation for expropriation
sundvõõrandamisega sarnased meetmed	measures similar to expropriation
sunnitöö	forced labour
surmanuhtlus	capital punishment
surmanuhtlus	death penalty
surmanuhtluse tühistamine	abolition of the death penalty
suuline ärakuulamine; kohtuistung	oral hearing
suuline ütlus	oral submission
sõda või muu avalik hädaolukord, mis ohustab rahva elu	war or other public emergency threatening the life of the nation
sõjaväelist laadi teenistus	service of a military character
sõjaväeteenistus	military service
sõjaväeteenistuse kohustus	obligation of performing military service
sõltumatu kohus	independent tribunal
sõnastus	wording
sõnavabadus	freedom of expression
sõnavabaduse kollektiivne kasutamine	collective exercise of freedom of expression
südametunnistuse vabadus	freedom of conscience
süsteemne probleem	systemic problem
süüdimõistmine	conviction
süüdimõistmise järgselt	after conviction
süüdistus	charges
süüdistusakt	bill of indictment
süütuse eeldamine/süütuse põhimõte	presumption of innocence

T

tabamine; kartus	apprehension
tagada (osalus)tasude või trahvide maksmine	secure the payment of contributions or penalties
tagada seadusega sätestatud kohustuse täitmine	secure fulfilment of obligation prescribed by law
tagaselja	<i>absentia [in]</i>
tagasiulatuvus	retroactivity
tagatised kohtuprotsessis osalemiseks	guarantees to appear for trial
tahvi määramine	imposition of fine
takistama loata riiki sisenemist	prevent unauthorised entry into country
takistama usalduslikult saadud teabe avaldamist	preventing the disclosure of information received in confidence
tal ei ole piisavalt vahendeid	has not sufficient means
taotleja nõuet rahuldama/kaebaja nõuet rahuldama	grant applicant's claim
taotlus kinnipidamisest vabastamiseks	application for release from detention
taotlust, avaldust, kaebust esitama	lodge an application
tasuta õigusabi	free legal assistance
tasuta õigusabi andmise kord	scheme for free legal aid
tasuta suulise tõlgi abi	free assistance of an interpreter
tavakohtud	ordinary courts
tavalised kodanikukohustused	normal civic obligations
teabe edastamise vabadus	freedom to impart information
teatud rangusaste	particular level of severity
teave arusaadavas keeles	information in language understood
teave vahistamise põhjuste kohta	information on reasons for arrest
teavitamine	notification
tegelik nõue	genuine requirement
teisele riigile väljaandmine	extradition
teiste inimeste hea maine kaitse	protection of the reputation of others
teiste inimeste õiguste ja vabaduste kaitse	protection of the rights and freedoms of others
teistkordne menetluse läbivaatamine	examine the second set of proceedings
teostama	pursue
territoriaalne terviklikkus	territorial integrity
tervisekaitse	protection of health
tingimisi vabastamine	conditional release
toetusraha	allowance
topeltoht	double jeopardy

tsiviil- / kriminaalmenetluse pikkus	length of civil / criminal proceedings
tsiviilmenetlus	civil proceedings
tsiviilõigused ja -kohustused	civil rights and obligations
tsiviliseeritud rahvaste poolt tunnustatud üldised õiguspõhimõtted	general principles of law recognised by civilized nations
tungiv ühiskondlik vajadus	pressing social need
tunnistaja	witness
tunnistaja kutsumine	summon the witness
tunnistajate küsitlemine	examination of witnesses
tuvastamata kordasaatja/tuvastamata toimepanija	unidentified perpetrator
tõendatud (viisil, mis on) väljaspool mõistlikku kahtlust	proof beyond reasonable doubt
tõhus juurdepääs kohtule	effective access to a court
tõhus õiguskaitsevahend	effective remedy
tõhus riigisisene õiguskaitsevahend	effective domestic remedy
tõhusa õiguskaitse õigus/õigus tõhusale õiguskaitsele/õiguskaitsevahendile	right to an effective remedy
tõhusa õiguskaitsevahendi/uurimise/ suulise ärakuulamise puudumine	lack of effective remedy /investigation / oral hearing
tähtaja möödumine	expiry of time-limit
täiendav arvamus	supplementary opinion
täitemenetlus	enforcement proceeding
täitmine, surmanuhtluse täideviimine	execution
täitmisele kuuluv kohtuotsus	enforceable judicial decision
tänapäeva/kaasaja tingimused	present-day conditions

U

universaalne hääleõigus	universal suffrage
usk	religion
usklik kogukond/usukogukond	religious community
usku või veendumust vahetama	change religion or belief
usu väljendamise vabadus	freedom to manifest religion
usulised juhised	religious instructions
usulised kombed	religious practice
usuvabadus	freedom of religion
uued või äsja avastatud asjaolud	new or newly discovered facts
(mõrva) uurimise tõhusus	effectiveness of investigation into (murder)
uus kohtuprotsess	retrial

V

vaatamata piiridele	regardless of frontiers
vabad valimised	free elections
vabadus saada teavet	freedom to receive information
vabaduskaotus	deprivation of liberty
vabastamine kohtueelse menetluse või kohtumenetluse ajaks/eelvangistusest	release pending trial
vabastamine	
vabastamist määrama	order release
vahendeid eraldama/jaotama (vahendeid)	allocate
vahistamismäärus	arrest warrant
vaidlus	dispute
vaieldav nõue	arguable claim
vaimne ängistus / kannatamine	mental anguish/suffering
vaimse puudega isikud	persons of unsound mind
vajalik demokraatlikus ühiskonnas	necessary in a democratic society
vajalik õigusmõistmise huvides	required by interests of justice
valimishääl/hääl (valimistel)	vote
välismaalaste kollektiivse väljasaatmise keeld	prohibition of collective expulsion of aliens
valitsus	The Government
valitsusväline organisatsioon; vabaühendus	non-governmental organisation
vanemate usulised ja filosoofilised veendumused	parents' religious and philosophical convictions
vanemlike õiguste äravõtmine	withdrawal of parental rights
vanemlikud õigused	parental authority
vang	prisoner
vangide kirjavahetuse/sidevahendite/ telefonide järelevalve	monitoring of prisoners' correspondence/ telecommunications/ telephones
vangistus	imprisonment
vanus, milles on lubatud abielluda	marriageable age
vara	property
vara äravõtmine	deprivation of property
vara ja kodu hävitamine/omandi ja kodu hävitamine	destruction of possessions and home
vara kaitse	protection of property
vara kaotus	loss of property

vara kasutamine	use of property
vara kasutamise kontroll	control of use of property
vara tagastamine	restitution of property
vara võõrandamine	transfer of the property
vara võtmine	taking of property
varaline kahju	material damage
varaline kahju	pecuniary damage
varasema kohtuotsuse läbivaatamine	revision of an earlier judgment
varjupaigataotleja	asylum-seeker
vastav riigisisene õigus	relevant domestic law
vastav riigisisene praktika	relevant domestic practice
(tõendusmaterjali) vastu võtma	admit (evidence)
vastu võtta ja edastada infot ja mõtteid	receive and impart information and ideas
vastustaja riigi kohtualluvus ja vastutus	respondent state's jurisdiction and responsibility
vastutus	liability
vastuvõetamatus	inadmissibility
vastuvõetamatuse vastuväide	plea of inadmissibility
vastuvõetavuse tingimused	admissibility criteria
veendumuste tõttu keelduja	conscientious objector
veenvalt näitama	convincingly demonstrate
vihale ja vaenule õhutamine	incitement to hatred and hostility
viivis	default interest
volikiri	power of attorney
volitus kohtuotsuse tühistamiseks/ pädevus kohtuotsuse tühistamiseks	power to overturn decision of the court
võimetus tagada vastavus kohtuotsusega/ei suuda tagada kohtuotsuse täitmist/järgimist	inability to secure compliance with the judgment
võistlev kohtumenetlus/kohtuistung	adversarial trial/adversarial hearing
võlavangistuse keeld	prohibition of imprisonment for debt
võrdsel kohtlemisel põhinev otsus	ruling on an equitable basis
võrdsetel alustel (kohtlema)	equitable basis
võrdsus seaduse ees	equality before the law
võrreldav olukord	comparable situation
vähemus	minority
vähemusrühma liikmed	members of a minority group
väide	allegation
väiksem rikkumine	minor offence

välismaalased
välja saatma
väljasaatmine
väljaspool abelu sündinud laps
vältimatult vajalik
väärtushinnang

aliens
expel
expulsion
child born out of wedlock
absolutely necessary
value judgment

Õ

õigeksmõistmine esimeses astmes
õiglane hüvitus
õiglane kohtupidamine
õigus abielluda
õigus esitada individuaalne taotlus/
õigusesitada individuaalne kaebus
õigus juurdepääsuks ...
õigus petitsiooniks ...
õigus vabadusele / turvalisusele
õigusabi
õigusabi andma/õigusabi taotlust
rahuldama
õigusabi korras advokaat
õigused ja vabadused, mille täitmist ei
saa peatada
õigused ja vabadused/millest võib teha
erandeid/millest täitmise võib peatada
õiguskaitsevahendite ebatõhusus
õiguslik kohustus
õigumõistmise huvid
õiguspärase eesmärk
õiguspärase eesmärk
õigusriik
õiguste kaitse
õiguste kitsendamise piirid
õiguste kuritarvitamise keeld
õigustühine

acquittal at first instance
just satisfaction
fair hearing
right to marry
right to individual application
right of access to
right of petition to
right to liberty/security
legal aid or assistance
grant legal aid
duty solicitor
non-derogable rights and freedoms
derogable rights and freedoms
ineffectiveness of remedies
legal obligation
interests of justice
legitimate aim
legitimate purpose
rule of law
protection of the rights
limitation on use of restrictions on rights
prohibition of abuse of rights
null and void

Ä

(sunniviisiline) ärakadumine

(forced) disappearance

Ü

ühehäälselt	unanimously
ühetaoline õigus	uniform law
ühine arvamus	joint opinion
ühinemisvabadus	freedom of association
ühised alused, ühine alus, (milleski) ühel meelel olema	common ground
ühiskondlik päritolu	social origin
ühiskonna kui terviku huvid	interests of society as a whole
ühiskonna/kogukonna elu	life of the community
uimastisõltlased	drug addicts
üksikasjalik teave	information in detail
üksikisik	individual
üksikisiku kaebus/taotlus	individual application/petition
üksikisikute rühm	group of individuals
üksikmeetmed	individual measures
üksnes ulatuses, mida konkreetne olukord nõuab	extent strictly required by situation
üldist laadi meetmed/üldmeetmed	measures of a general character
üldsus; avalikkus	public
ülekuulamine	interrogation
üles kaaluma	outweigh
üleviimine	rendition

The glossary has been developed by the Human Rights National Implementation Division of the Directorate General of Human Rights and Rule of Law, under the HELP umbrella. It is intended to guide legal professionals from Council of Europe member states in using the correct terminology when they make Convention-based arguments in national proceedings and to correctly understand when reading judgments in English.

Sõnastik on koostatud HELP egiidi all inimõiguste ja õigusriigi peadirektoraadi alluvuses oleva inimõiguste riigisisest kohaldamist jälgiva osakonna poolt. Sõnastiku eesmärk on suunata Euroopa Nõukogu liikmesriikide õigusala töötajaid õigete terminite kasutamisele, kui nad esitavad Konventsioonil põhinevaid argumente siseriiklikes menetlustes ja selleks, et õigesti aru saada, kui nad loevad ingliskeelseid lahendeid.

www.coe.int/nationalimplementation

www.coe.int

The Council of Europe is the continent's leading human rights organisation. It comprises 47 member states, 28 of which are members of the European Union. All Council of Europe member states have signed up to the European Convention on Human Rights, a treaty designed to protect human rights, democracy and the rule of law. The European Court of Human Rights oversees the implementation of the Convention in the member states.

Euroopa Nõukogu on mandri juhtiv inimõiguste organisatsioon. Nõukogul on 47 osaliisriiki, kellest 28 on Euroopa Liidu liikmesriigid. Kõik Euroopa Nõukogu liikmesriigid on alla kirjutanud Euroopa Inimõiguste Konventsioonile, mis on inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi kaitseks koostatud rahvusvaheline lepe. Euroopa Inimõiguste Kohus teostab järelevalvet, kuidas osaliisriigid Konventsiooni tegelikkuses rakendavad.

